

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

58

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Grodziec

PRZEKAZUJĄCY

KWK Grodziec

WYKONAWCA SPISU

KWK Grodziec

ROK PRZEKAZANIA

2002

MIJSCOWOŚĆ

Będzin

GMINA

Będzin

POWIAT

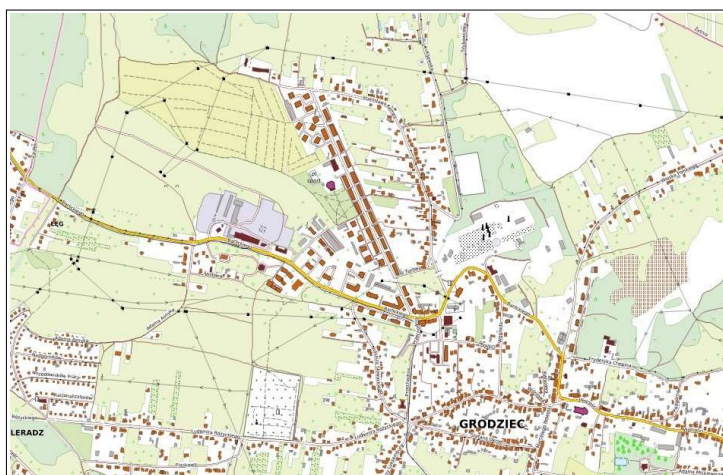
Będzin

WOJEWÓDZTWO

śląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Będzin

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

–

–

ILOŚĆ JEDNOSTEK

77

ILOŚĆ PODJEDNOSTEK

105

SUMA

182

ILOŚĆ mb

–

ILOŚĆ SKANÓW

23

257

280

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja prawna, dokumentacja pomiarowa; dokumentacja likwidacji, geologia, plan ruchu; ochrona powierzchni, inne.

KARTOGRAFIA: karty tytułowe; mapy: wyrobisk górniczych, powierzchni, geologiczne; przekroje i profile geologiczne; inne.

-

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Grodziec	
METODA EKSPLOATACJI	podziemna	
PRZEDSIĘBIORCA	-	
NAZWA ZŁOŻA		
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny	
NAZWA TG NAZWA	Grodziec I	
OG	Grodziec I	
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	-	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI
		1998
KONCESJA I WYGASZENIE	dec. 171/94 z dnia 29.08.1994 r. dec. MOŚ z dnia 22.04.2002 r.	

KWK „Grodziec” w Grodźcu (Będzin) prowadziła eksploatację w rejonie Będzina, Czeladzi, Siemianowic Śląskich, Wojkowic, Bobrownik i Psar.

W 1823 r. właściciel ziemski Maurycy Kossowski uruchomił na terenie majątku Grodziec kopalnię węgla kamiennego, która od 1842 r. nosiła nazwę „Barbara”. Kopalnię przejął następnie Jan Ciechanowski. W latach 1899–1901 powstała kopalnia „Grodziec II”. Należała do Grodzieckiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych, którego głównymi akcjonariuszami byli Guido Henckel von Donnersmarck, Emanuel Friedländer i Stanisław Ciechanowski. Spółka Zakłady Solvay w roku 1930 nabyła kopalnię „Grodziec I”. W 1938 r. spółka ta nabyła także kopalnię „Grodziec II”, wstrzymując jednocześnie wydobywanie w kopalni „Grodziec I”. W 1945 r. KWK „Grodziec” włączono do Dąbrowskiego ZPW. Od 1993 r. kopalnia funkcjonowała w strukturach Bytomskiej Spółki Węglowej. W 1998 r. ostatecznie zakończono eksploatację, a obiekty budowlane kopalni zlikwidowano.

W latach 40. XIX w. w kopalni „Barbara” wydrążono szyb wydobywczy „Maria” o głębokości 75 m, a także szyby „Mieczysław” (128 m, wentylacyjno-zjazdowy), „Dorota” (50 m, wentylacyjny), „Huta” (61 m, materiałowy), „Stanisław” (65 m, pomocniczy), „Bolesław” (50 m, pomocniczy). W 1925 uruchomiono szyb „Zygmunt”. W związku z budową w latach 1899–1901 kopalni „Grodziec II” wydrążono szyby: I – wydobywczo-zjazdowy, II – wentylacyjno-materiałowy, III – drzewny, IV–V – podsadzkowe. W kopalni „Grodziec II” eksploatację prowadzono na poziomach: 80 m, 150 m, 240 m i 300 m. W 1952 r. szyby I–II zostały pogłębione do poziomu 500 m. Kolejne szyby – VI–VII (wentylacyjne, materiałowe, zjazdowe) powstały w latach 1957–1960.

Według opracowania Głównego Instytutu Górniczego [2] „na obszarze górniczym kopalni i na północ od niego (wcześniejsze kopalnie) eksploatowano pokłady 501, 504 i 510, 615, 616, 620, 621, 622, 805, 816, 833 w strefie głębokościowej od 0 do ok. 300. Miąższości pokładów i wybieranego węgla zmieniały się od ok. 1,5 m do 9 m (pokład 510)”.

Bibliografia

1. Frużyński A., *Kopalnie węgla kamiennego w Polsce*, Łódź 2012.
2. Główny Instytut Górniczy, <http://zapadliska.gig.eu/pl/content/kopalnie>, dostęp z dnia 2.09.2020 r.
3. Jaros J., *Słownik historyczny kopalń węgla na ziemiach polskich*, Katowice 1984.